

Nr 294.

Av herr **Jonsson m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till bidrag för anläggande av gemensamma tvättinrättningar på landsbygden.

För var och en som känner till hur landsbygdens kvinnor ha det ordnat med tvättmöjligheterna står det klart, att här måste en förbättring genom ändamålsenliga anordningar företagas för att underlätta kvinnornas på landet obekväma och många gånger rent av hälsovådliga arbete med tvättens utförande. Då det knappast är ekonomiskt tänkbart att i varje lägenhet ordna en tillfredsställande tvättanordning med därför erforderliga maskiner, har tanken på ordnandet med gemensamma tvättinrättningar arbetat sig fram. Denna idé med gemensamma tvättinrättningar ha statsmakterna funnit ändamålsenlig och värd att understödja. Fr. o. m. budgetåret 1939/40 har det anslagits medel till bidrag för anordnandet av tvättinrättningar på landsbygden. Detta anslag har höjts från 50 000 kronor första året till 150 000 kronor för innevarande budgetår.

Vid behandling av punkten Bidrag till anläggande av gemensamma tvättinrättningar på landsbygden vid 1944 års riksdag anförde jordbruksutskottet i sin motivering bl. a. följande: »Vunna erfarenhetsrön synas nämligen giva vid handen, att tvättstugor av förevarande slag visat sig vara ändamålsenliga anordningar för underlättande av kvinnornas på landet obekväma och krävande arbete med tvättens utförande samt att bidragsverksamheten för ändamålet trots sin hittills jämförelsevis ringa omfattning tillvunnit sig förtroende och anslutning inom framförallt mindre bemedlade befolkningsskikt. Verksamheten är tydligen ur arbetsbesparande, hygieniska och sociala synpunkter värd ett kraftigt stöd i fortsättningen.»

Detta positiva uttalande till frågan om statligt stöd till ordnandet av gemensamma tvättstugor på landet, som jordbruksutskottet gjorde vid frågans behandling under fjolårets riksdag, accepterades också av riksdagen.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t under nionde huvudtiteln, punkt 158, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1945/46 beräkna ett reservationsanslag på 150 000 kronor till Bidrag för anläggande av gemensamma tvättinrättningar på landsbygden. Den bebådade propositionen, nr 76, har i dagarna framlagts av Kungl. Maj:t. I denna begäres samma summa, som tidigare i nionde huvudtiteln beräknats, nämligen 150 000 kronor.

I sin skrivelse av den 31 augusti 1944 angående detta anslag har egnahems-

styrelsen framhållit, att »erfarenheterna tyda på en fortsatt tendens mot starkt ökad efterfrågan på bidrag». Ett avsevärt antal ansökningar, framhåller egnahemsstyrelsen vidare, är för närvarande föremål för behandling av egnahemsstyrelsen, varjämte styrelsen på grund av inkomna förfrågningar har sig bekant, att än flera ansökningar äro att vänta. Detta egnahemsstyrelsens yttrande giver sålunda vid handen, att anläggandet av gemensamma tvättinrättningar är i starkt tilltagande. Då nu statsmakterna givit sin anslutning till denna idé och anse densamma värd ekonomiskt stöd, ställa vi oss frågande inför varför Kungl. Maj:t stannar vid att föreslå ett så begränsat anslag som 150 000 kr. för denna behjärtansvärda och ändamålsenliga verksamhet. Departementschefen hänvisar visserligen i sitt yttrande i proposition nr 76, att 1941 års befolkningsutredning har för avsikt att framlägga förslag, vilka sammanhånga med denna anslagsfråga. Men departementschefen framhåller vidare, att även om sagda utredningsförslag kunna hinna bli föremål för proposition till årets riksdag, man dock har att räkna med att en viss tid kommer att förflyta, innan desamma kunna genomföras. Det kan därför ifrågasättas, huruvida årets riksdag får något tillfälle längre fram att pröva frågan om anslag till förevarande ändamål och sålunda det nu beslutade anslaget kommer att gälla för kommande budgetår. Under sådana förhållanden och då vi anse, att det föreslagna anslagsbeloppet är alltför snävt tilltaget med hänsyn till det föreliggande behovet och med tanke på det mycket behjärtansvärda ändamål, som det är avsett för, få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att anslaget till Bidrag för anläggande av gemensamma tvättinrättningar på landsbygden måtte höjas från föreslagna 150 000 kronor till 250 000 kronor.

Stockholm den 21 februari 1945.

Jon N. Jonsson,
Fjäle.

Anna Sjöström-Bengtsson.

Emil Näsström.

Nils Olsson.

Per Olofsson.

H. Sten.